

Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden.

Et lille Brev fra Komtesse Anna Ernestine Schack.

Det nedenfor aftrykte lille Brev er skrevet af Komtesse Anna Ernestine Schack (1771—1805, senere gift med Overhofmester Brockenhuus) til hendes Fader Kammerherre, Grev F. C. Schack til Giesegaard, Gram og Nybøl, medens hun sammen med sin Moder, f. Bille, opholdt sig ved Badestedet Pymont. Skønt Brevskriversken kun var 11 Aar gammel, skyldes den slette Stavning og det rædselsfulde Sprog næppe mangelfuld Udvikling og næppe heller manglende Intelligens eller Dannelse; Forholdet er snarere det, at medens Tysk vel var Forældrenes daglige Omgangssprog, og Fransk det omhyggelig lærte Brevsprog, var Børnene — uagtet Faderen hørte til en Slægt, der i adskillige Generationer havde været knyttet til Danmark, og Moderen var af gammel dansk Adel — henviste til at lære det danske Sprog af udannede Tjenestefolk. Brevet, der findes i det Schack'ske Privatarkiv i Rigsarkivet, udgør saaledes et lille, men ikke helt uinteressant Bidrag til Datidens Kulturhistorie.

Pymont d 27. Juni 82. Jeg beder at forlade mig at jeg skriver paa Dansk men det faldt mig lettere derfor har mama tilladt meiet fordi jeg drag brynnen jeg befinder mig meget vel efteren mama befandt sig ikke ret vel efteren men nu begynderen at giøre hiner god, Cousine har ikke begyndt inu fordi hun fig feeberan, men Docteren siger at det er en velgierning forde at bryn og bad vilde bekomme hiner desto bedre men mama frychter at det er for at holde vos lengere op, her er meget fornøielig og vi er og meget fornøiet jeg bruger ikke bad forde Docteren fandt at brynnen var mig meer tienlig adieu mon cher Père, jeg beder at hilse Tante og alle Cousinerne meget fra vos alle sammen adieu mon cher Père, jeg ønsker at papa maa befinde sig meget vel Je suis votre tres humble et tres obeissant.

Fille A E

Sommersted Latinskole.

I Fortegnelsen over Dimitterede fra Sommersted Latinskole i nærværende Tidsskrifts 8. IV. (1925) mangler Niels Hansen Friis, født 1706 i Arrild (Tørninglen), Søn af Sognepræsten Hans Detlefsen (Mechlenburg). Han blev 1727 Student fra Sommersted og 1736 Sognepræst paa Fanø. Hans Selvbiografi findes i Præstearkivet paa Fanø (jfr. Sønderjydske Aarbøger 1891, S. 233); om Skolegangen i Sommersted vil følgende Uddrag af Ribe Stifts Vitaprotokol, som Landsarkivet i Viborg venligst har meddelt mig, give tilstrækkelige Oplysninger:

»Ego Nicolaus Frisius ortum debeo parentibus, patri nimirum Iohanni Detlevi filio, prætori paræciali Arrilidensi, matri Catharinæ Nicolai filia. Ad annum ætatis decimum quartum variis hinc illinc usus sum pædagogis, postea tutelæ et informationi vigilantissimi nec non celeberrimi domini Petri Wøldici, pastoris Sommerstedensis, olim venerandi commendatus, sedula istius nec non filii doctissimi manuuctione integro gavisus sum quinvennio, scholastico deniqve stipatus diplomate lucem academicam vidi anno 1727, decano tum temporis venerabili Iohanne Grammio, academica civitate donatus, Ludovicum Holbergium, tergemino cultu venerandum eloquentiæ professorem privatum elegi præceptorem. . . .

Ripis die 18. Dec. 1736.

Nicolaus Friis.¶

Th. O. Achelis.